మెస్ హోటలు

ముద్దంశెట్టి హనుమంతరావు

రాత్రి పదిగంటలు దాటింది.

అప్పుడే భోజనం 'ముగించుకుని వచ్చి, మంచం మీద ఒరిగాడు, వెంకటేశం.

మ్రాగన్నుపడుతూ వుంటే తలుపు తట్టిన చప్పుడు వినిపించి చప్పున లేచాడు వెంకటేశం. ఈ సమయంలో యెవరొచ్చారోనని, ఆరాటంగా తలుపు తెరిచాడు. ఎదురుగా బామ్మర్ది శ్రీనివాసరావు, చిన్న సూట్‌కేసుతో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

"ఓ! నువ్వేనా?" అన్నాడు వెంకటేశం, తాపీగా.

"ఔను బావా! నీ వుత్తరం అందిన త్క్షణం బయుల్దేరిపోయాను." అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

"మంచిపని చేశావు. లోపలికిరా..." అంటూ, బామ్మర్ది లోపల అడుగు పెట్టగానే తలుపు మూశాడు, వెంకటేశం.

అదో చిన్నగది. ఒకే ఒక్క మంచం వుంది. వెనక్కి బాత్రూమ్ లాంటి దేదో చిన్న గది. తక్కువ అద్దెలో కావాలంటే, నగరాల్లో అంతకంటె పెద్దిల్లు దొరకదు కూడాను."

"భోంచేశావా?" అడిగాడు వెంకటేశం.

"ఆ! భోజనం చేసే బైలుదేరాను బావా."

"మావయ్య, మీ అక్కా వాళ్ళంతా బావున్నారా?"

"బావున్నారు బావా! నువ్వేదో, నా కోసం వుద్యోగం యేర్పాటు చేసి వుంటావని, నాన్నేమో వెంటనే నాచేత ప్రయాణం కట్టించాడు..."

వెంకటేశం గొంతులో, వెలక్కాయ పడినట్టయ్యింది. తనకే, ఓ స్థిరమైన వుద్యోగం లేదు.. అట్లాంటిది బామ్మర్దికి చేయించేదేవిటి!... అనుకున్నాడు, మనసులోనే.

"అబ్బే! అదేం కాదులే శ్రీనూ. ఈ రోజుల్లో యేదేనా ఓ స్థిరమైన వుద్యోగం దొరకడ మంటే యెంత కష్టమో, నీకు తెలీందికాదు. నేనో బ్రాందీ షాపులో సేల్సుమాన్‌గా పనిచేస్తున్నానని చెప్పాను గుర్తుందా?"

"గుర్తుంది...."

"అక్కడే, నీకూ టెంపరరీ వుద్యోగం. నేను సెలవులో వెళ్ళాలనుకుంటున్నాను. ఇవేం గవర్నమెంటు వుద్యోగాలు కావుకదా-మనం సెలవు నుంచి వచ్చి అక్కడే చేరడానికి! ప్రయివేటు వుద్యోగాలు. మనకి గత్యంతరం లేక, యిటువంటి వుద్యోగాలు చేస్తుంటాం. నేను సెలవులో వెళ్ళాక, యింకెవర్నో పైవాళ్ళని నా స్థానంలో యజమాని చేర్చుకున్నాడనుకో... నేను తిరిగి వచ్చేసరికి, నాకు మళ్ళీ ఆ అవకాశం దొరక్కపోవచ్చు. అందుకనే, నిన్ను రప్పిస్తున్నానని, మా యజమానితో చెప్పాను... నేను సెలవులో వున్నన్ని రోజులూ నువ్వే పని చేస్తావని." అంటూ వివరంగా చెప్పాడు, వెంకటేశం.

"ఏపాటి జీతం యిస్తారు బావా?" ప్రశ్నించాడు, శ్రీనివాసరావు.

"జీతం యేమంత యెక్కువ వుండదులే. నెలకి మూడొందలే. అయితే, రోజుకో పది, పదిహేను రూపాయలు అదనంగా సంపాదించుకోవచ్చు.." అంటూ కాస్తంత ఆశ చూపించాడు, వెంకటేశం.

"అదెలా బావా?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు, శ్రీనివాసరావు.

"అది యెలాగో, నేను చెబుతాలే. నువ్వు యీ ఇంట్లోనే వుండొచ్చు. నేను తిరిగి వచ్చాక, నిన్ను మరోచోట వుద్యోగంలో పెడతాను." చెప్పుకుపోయాడు, వెంకటేశం.

"సరే బావా! ఈ నగరంలో జీవితం గడిపేందుకు, ఢోకా లేకపోతే అంతే చాలు." తృప్తిగా అన్నాడు, శ్రీనివాసరావు.

"అటువంటి భయం యేమీ పెట్టుకోకు... రేపు వుదయాన్నే మా యజమాని దగ్గరికి తీసుకుని వెళ్తాను... బాగా రాత్రయ్యింది పడుకో" అన్నాడు వెంకటేశం బామ్మర్దికి• చాప, తలగడ అందిస్తూ.

శ్రీనివాసరావు, చాప మీద హాయిగా నిద్రపోయాడు, ఆ రాత్రి.

* * * * *

ఆ బ్రాందీషాపు యజమాని పేరు, సింహాచలం. ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటులో పనిచేసి, రిటైరయ్యాక, అందులోని మెళుకువలు తెలిసినవాడు గనక, బ్రాందీషాపు పెట్టాడతను. అయితే, షాపులో కూచోవడం నామోషీగా ఫీలై, అమ్మకానికి చురుకైన యిద్దరు కుర్రాళ్ళని పెట్టుకున్నాడు. అప్పుడప్పుడూ వచ్చి, తనిఖీ చేస్తూ పోతూ వుంటాడు.

ఆ యిద్దరు కుర్రాళ్ళలో, వెంకటేశం సీనియరు. మాంచి చురుకైనవాడు. వ్యవహారాలన్నీ అతడే చూస్తూ వుంటాడు.

మర్నాడు వుదయం యేడున్నర గంటలకి, బామ్మర్దిని తీసుకుని యజమాని సింహాచలం దగ్గరికి వెళ్ళాడు, వెంకటేశం.

అభివందనాలు అయ్యాక, "మీకు చెప్పాను కదండీ, నేనూరికెళ్తానని..." అన్నాడు, వెంకటేశం.

"ఔను. చెప్పావు, మరి, నీ స్థానంలో పని చెయ్యడానికి ఓ నమ్మకస్తుణ్ణి యేర్పాటు చెయ్యమన్నాను కదా" అన్నాడు సింహాచలం సిగరెట్ దమ్ములాగుతూ.

"మీరు చెప్పారు గనకనే, మా వూర్నించి మా బామ్మర్దిని రప్పించానండీ. ఇదిగో వీడే! పేరు శ్రీనివాసరావు. చాలా నమ్మకస్తుడు. నా బామ్మర్ది కదా, నాలాగే వ్యవహరిస్తాడు. మీకు, యేటువంటి యిబ్బందీ వుండదండీ. నేను పదిరోజుల తర్వాత వచ్చేస్తాగా. ఆ పదిరోజులకీ జీతం మావాడికే యిచ్చేస్తారు." అన్నాడు, వెంకటేశం.

సింహాచలం శ్రీనివాసరావుకేసి యెగాదిగా చూశాడు. కుర్రాడు చురుకయినవాడిలానే కనిపిస్తున్నాడనుకున్నాడు, లోలోన.

"నమ్మకస్తుడంటావు..." గంభీరంగా అన్నాడు, సింహాచలం.

"ఔను సార్! అందులో సందేహం అక్కర్లేదు. నా మాట మీద నమ్మకం వుంచండి."

"సరే. నువ్వు చెబుతున్నావుగా బట్టి, అంగీకరిస్తున్నాను. ఏమాత్రం నాకు అనుమానం కలిగినా, తక్షణం యింటికి పంపేస్తాను. అర్థమయ్యిందా?" సూటిగా వెంకటేశం మొహంలోకి చూస్తూ అన్నాడు, సింహాచలం.

"అలాగేనండీ! అటువంటి అవకాశం రాదనే నా అభిప్రాయం" ఖచ్చితంగా చెప్పాడు

వెంకటేశం.

వెంకటేశం, బామ్మర్దికేసి చూశాడు. శ్రీనివాసరావు, బావ అభిప్రాయాన్ని అర్థం చేసుకున్నాడు.

"సార్, మా బావ చెప్పినట్టు, అటువంటి అవకాశం రానివ్వను సార్! మీరే చూస్తారుగా" అన్నాడు, శ్రీనివాసరావు సవినయంగా.

శ్రీనివాసరావు చురుకుదనానికి ముగ్ధుడయ్యాడు సింహాచలం. ముంకులా మౌనంగా వూరుకోకుండా వెంకటేశం చూపుని చదువుకుని, వెంటనే మాట్లాడ్డం, అతని స్మార్ట్‌నెస్‌ని వ్యక్తం చేసిందనుకున్నాడు.

"ఓ కే. ఇటువంటి చురుకయిన వాళ్ళు, మన షాపులో యెంతో అవసరం వెంకటేశం. నువ్వు యీవాళ నుంచే సెలవులో వెళ్తావా?" అన్నాడు, సింహాచలం.

"ఔను సార్! పది రోజులైన వెంటనే ఠంచనుగా వచ్చేస్తాను."

"సరే! ఇతడికి ఛార్జీ యివ్వు. ఇద్దరూ సంతకాలు పెట్టండి. నేను పది గంటలకి వచ్చి చూస్తాను."

"అలాగేనండీ. మరి, వస్తా..." అంటూ వెనక్కి తిరిగాడు, వెంకటేశం.

"వస్తాను సార్..." సవినయంగా సింహాచలంకి నమస్కరిస్తూ, బావ వెంట నడిచాడు, శ్రీనివాసరావు.

తొమ్మిదింటికి ఛార్జీ యివ్వడం పూర్తి చేశాడు వెంకటేశం. ఇద్దరూ స్టాక్ కాగితం మీద సంతకం పెట్టారు. ఎలా అదనంగా సంపాదించవచ్చునో, కిటుకు చెప్పాడు బామ్మర్దికి, వెంకటేశం.

శ్రీనివాసరావు ఆశ్చర్యపోయాడు. అటువంటి అవకాశం యీ షాపుల్లో వుంటుందనే ఆలోచనే లేకపోయిందింత వరకూ అతనికి.

ఆ రోజే వెంకటేశం సెలవు మీద వెళ్ళిపోయాడు.

*　　*　　*　　*　　*

శ్రీనివాసరావు తెలివైనవాడు. అతని బావ, వెంకటేశం కంటే తెలివైనవాడు. నగర జీవితం, అతనికో రంగులకల. ఆ జీవితమంటే, అతనికి యెంతో యిష్టం. కాని యింతవరకూ అటువంటి అవకాశం రాలేదు. ఇప్పుడొచ్చింది. అందుకు, యెంతో మురిసిపోయాడు.

తన బాధ్యత నిర్వహణలో లోటు లేకుండా చూసుకోవాలనుకున్నాడు, శ్రీనివాసరావు.

సింహాచలం అభిమానాన్ని ఒక్క రోజులోనే సంపాదించాడు. అతని అదృష్టం బావుండి, ఆ రోజు షాపులో సేల్సు బాగుండటమే, అందుకు కారణం. ఆ రోజు సేల్సు చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు, సింహాచలం.

"ఇవ్వాళ సేల్సు యింత బాగున్నాయేవిటోయ్! ప్రత్యేకమైన కారణం యేమన్నా వుందంటావా?" అడిగాడు శ్రీనివాసరావుని.

శ్రీనివాసరావు, చిన్నగా మందహాసం చేశాడు.

"కంచే చేను మేస్తే, ఆ చేనుకి రక్షణ యింకేముంటుంది సార్?" మర్మ గర్భితంగా అన్నాడు చిన్నగా నవ్వుతూనే.

సింహాచలం షాక్ తిన్నాడు. అతనికి అర్థమైపోయింది, విషయం యేవిటో! అంతవరకూ, యెంతో నమ్మకస్తుడని తాను నమ్మిన వెంకటేశం, తనని మోసం చేస్తూ వచ్చాడేమోనన్న అనుమానం మొలకెత్తిందతనిలో.

"అంటే మీ బావ వెంకటేశం, నన్ను మోసం చేస్తూ వచ్చాడంటావా?" గంభీరంగా శ్రీనివాసరావు కేసి చూస్తూ అడిగాడు, సింహాచలం.

సింహాచలం కళ్ళల్లో యెర్రని జీర యేర్పడింది. తనని మోసగించే వాళ్ళని క్షమించడతను.

శ్రీనివాసరావు, కాస్తంత తికమక పడ్డాడు. ఏం చెప్పాలో, చప్పన అతని మస్తిష్కంలోకి రాలేదు. వెంకటేశం తనకి బావే. కాని, యీ పరిస్థితుల్లో తన యీ చిన్న వుద్యోగాన్ని నిలబెట్టుకోవాలంటే, బంధుత్వం చూడకూడదు. వెంకటేశం బావకి యీ వుద్యోగం లేకపోయినా యిబ్బంది లేదు. పదెకరాల పొలం వుంది. కాని, తాను వ్యవసాయం చెయ్యలేదు. ఒకరి చేత చేయించలేదు. తమకి అంతగా పొలం లేదుకూడాను. అంచేత తనకి వుద్యోగమే ఆధారం. దీన్ని నిలబెట్టుకోవాలి... అనుకున్నాడు.

"ఏవిటోయ్ ఆలోచిస్తున్నావు ? " అడిగాడు, సింహాచలం.

"అబ్బే, ఏవీలేదండీ! మీరడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు యేంచెప్పనా అని, తర్జన భర్జన పడుతున్నాను సార్ ! వెంకటేశం నా బావండీ నన్ను యిక్కడకు చేర్చినవాడూ అతనే, అందుచేత, నా నోటితో అతనికి విరుద్ధంగా చెప్పడం, బావుండదు కదండీ ! మీరు అర్థం చేసుకుంటే చాలునండీ" అన్నాడు శ్రీనివాసరావు, మొహం దించుకొని.

సింహాచలానికి, శ్రీనివాసరావు చెప్పిన పద్ధతి బాగా నచ్చింది.

"నిజమే శ్రీనివాసరావ్, నువ్వు వెంకటేశానికి అప్తుడైన బామ్మర్దివి అయ్యుండి కూడా, నిజాన్ని యింత ధైర్యంగా వెల్లడి చేశావూ అంటే, నీ నిజాయితీని, నీ ముక్కుసూటిదనాన్ని, అభినందించాలోయ్. నీలాంటి వ్యక్తే నాకు అవసరం."

"మీ అభిమానానికి ధన్యవాదాలుసార్ ! మరి, నేను వెళ్లిరానా అండీ ?" నమ్రతగా అన్నాడు, శ్రీనివాసరావు.

"వూ వెళ్లవోయ్..." తృప్తిగ అన్నాడు సింహాచలం.

శ్రీనివాసరావు, నిష్క్రమించాడు. అతని హృదయం, సంతోషంతో వూగిసలాడింది. ఆ రోజు సేల్సు పెరగడానికి కారణం యేదయినా, దాన్ని ట్రంపుకార్డుగా వినియోగించుకున్నందుకు, లోలోన మురిసిపోయాడు. ఏదో ఒక జీవనాధారం సంపాదించుకోవాలంటే, బంధుత్వం, నీతి, నిజాయితీ, నిస్వార్థాలకు, నీళ్లధార వదులుకోవాలని యెప్పుడో నిర్ణయించుకున్నాడతను. ఉత్సాహంగా ముందుకు సాగాడు.

**　　**　　**

రోజులు సాగిపోతున్నాయ్.

పదిరోజులు సెలవు పూర్తిచేసుకొని, వచ్చేశాడు, వెంకటేశం.

శ్రీనివాసరావు, వెంకటేశం కలిసి సింహాచలం దగ్గిరికి వెళ్ళారు. ఇద్దరూ అతనికి అభివందనాలు చేశారు.

"నేను సెలవు నుంచి వచ్చేశాను సార్! ఈరోజు నుంచే నా డ్యూటీలో జాయినవుతాను." అన్నాడు, వెంకటేశం.

సింహాచలం, శ్రీనివాసరావు కేసి

భారత ఉక్కు సంస్థ, మారుతీ ఉద్యోగ్ లిమిటెడ్ సంస్థల అధ్యక్షుడు శ్రీ వి.కృష్ణమూర్తికి పుదుచ్చేరి విశ్వవిద్యాలయం డి.లిట్. (డాక్టర్ ఆఫ్ లెటర్స్) ఇచ్చి సత్కరించింది. పరిశ్రమల నిర్వహణకు సంబంధించి చేసిన సేవలకి గుర్తింపుగా ఆయనకు ఈ గౌరవం లభించింది.

చూశాడు.

"శ్రీనివాసరావ్, మీ బావ యెన్ని రోజులు యీ నెల పన్జేశాడో చూసి, ఆ రోజులకి జీతం యిచ్చి పంపించేయ." అన్నాడు మెల్లగా.

వెంకటేశంకి, షాక్ తగిలినట్టయ్యింది. అచేతనంగా క్షణం వుండిపోయాడు. అతనికి, కళ్ళు గిర్రున తిరిగినట్టయ్యింది.

"అదేవిటిసార్, నేను పర్మనెంటువాణ్ణి, నేను వెళ్ళిపోవడమేమిటి?" అన్నాడు. అతని స్వరం జీరవోయింది.

సింహాచలంకి తెలుసు, వెంకటేశం ఆ ప్రశ్న వేస్తాడని. సన్నగా మందహాసం చేశాడు.

"పర్మనెంటు, టెంపరరీ, అనుకోవడానికి యిదేం గవర్నమెంటు జాబ్ కాదోయ్ వెంకటేశం, శ్రీనివాసరావు లాంటి చురుకైనవాళ్లే మాకు అవసరం. మా అవసరాన్నిబట్టే, మీ ఉద్యోగాలు. అర్థమయ్యిందా ? వెళ్లి నీ జీతం తీసుకో" నిర్మొహమాటంగా చెప్పాడు సింహాచలం.

"ఇది, చాలా అన్యాయంసార్." కాస్తంత ప్రాధేయపూర్వకంగా మళ్లీ అన్నాడు, వెంకటేశం.

"ఏదీ అన్యాయం కాదోయ్, మాకు నచ్చినవాళ్లనే మేం వుంచుకుంటాం..." అంటూ, లోపలకు వెళ్లిపోయాడు, సింహాచలం.

బామ్మర్దికేసి చూశాడు వెంకటేశం.

"ఇదేం బాగులేదు శ్రీనూ ." అన్నాడు.

"నేనేంజేసేది బావా ? నీ మొహంమీదే అతను చెప్పాడు కదా ! నన్ను మానేయమంటావా చెప్పు, నేనూ మానేస్తాను .. " అన్నాడు తెలివిగా.

వెంకటేశం యేలా చెబుతాడు, మానేయమని ?

"నువ్వెందుకు మానేయడంలే, ఈపాటి వుద్యోగం నేను సంపాదించుకోలేకపోను! పద, జీతం తీసుకుంటాను..." అన్నాడు, వెంకటేశం.

వాళ్లిద్దరూ కలిసి, అక్కణ్ణించి నిష్క్రమించారు.

వెంకటేశం, తనకు రావలసిన జీతం తీసుకొని, తన వూరుకి ప్రయాణం కట్టాడు.

తాను సెలవులో వెళ్ళినప్పుడు, పరాయివాడికెవడికయినా ఛాన్సు యిచ్చివుంటే, పరిస్థితి మరోలా వుండేదేమోనని యిప్పుడనుకున్నాడు వెంకటేశం. కాని,సొంత బామ్మర్దే వెన్నుపోటు పొడుస్తాడని యెలా వూహించగలడు!

○

27

పాఠకులకో సవాల్!

చూస్తావ్! చూస్తావ్! రాస్తావ్. చూసీ, రాసీ ఏం చేస్తావ్?

ఇది ఓ వాగ్బాణం అనుకోండి దీన్ని మరో వాగ్బాణంతో మీరు ఉపసంహరించాలి- ఆ 'రిపార్టీ' గుచ్చుకోవాలేగాని బాధించకూడదు రసభరితంగా వుండాలేగాని అశ్లీలం కొట్టవచ్చినట్లుండరాదు కార్డు మీద మాత్రం రాయాలి ఈ వాక్యం పైన రాసి మీ ప్రతి వాక్యం దాని క్రింద రాయండి మీ పూర్తి విరునామా ముఖ్యం ప్రచురించిన రెంటికీ రు 25, రు 15 చొప్పున బహుమతి వుంటుంది'- ఈ విషయంలో సంపాదకునిదే తుది నిర్ణయం

12-7-'89 లోగా అందేలాగా రిపార్టీలు పంపించాలి! -సం

చాలా మంది వెంటనే "రిపార్టీ"ల వర్షం కురిపించారు కొన్ని మాత్రం ఎంపిక చేసి వేస్తున్నాం బహుమతులు పొందిన రెండూ కాక- మరికొన్ని యిక్కడ వేశాము అతిమ్మా వారి వాగ్బాణాలు స్థలాభావం చేత వేయలేకపోయాం లాటరి తీసి కొందరి పేర్లు మాత్రం వేస్తున్నాం' ఒకసారి బహుమతి రాలేదని నిరుత్సాహ పడక మళ్లీ ప్రయత్నించండి' -సం

"పిల్ల నచ్చిందిగా ముహూర్తాలు చూద్దామా?"

* రు. 25 బహుమతి పొందిన రిపార్టీ:

"కాస్త ఆగు, పిల్లకు ఉద్యోగం వుందో.. లేదో అడుగు!"

-బి. రాజమణి (సంగారెడ్డి)

* రు. 15 బహుమతి పొందిన రిపార్టీ

"అబ్బాయికి వంట చేయటంవచ్చో.. రాదో కనుక్కోమంటోందండీ అమ్మాయి..."

-బండారి శ్రీనివాస్ (కొత్తగూడెం)

మరి కొన్ని వాగ్బాణాలు

"అబ్బాయికి వో ఉద్యోగం చూడండి ముందు."

- కె. శ్రీనివాసరావు (రామచంద్రపురం)
- జె.వి. రత్నావళి (రాజమండ్రి)

"పిల్ల నాకు నచ్చింది మరి మా అబ్బాయికి నచ్చాలిగా!"

-ఉమశ్రీ (అనంతపురం)

లక్కీ పేర్లు :

ఎ. బాబురావు (సంగారెడ్డి), రాముడుగుల (తిరుచ్చి), పి.ధనలక్ష్మి (బోడుప్పల్), వై.వి. సుధాకరరెడ్డి (కడప), పి. జగన్నాధరావు (విశాఖపట్నం), కె. శంకర్‌రావు (సిర్పూర్ కాగజ్‌నగర్), ఆర్. లక్ష్మణ (నందివాడ),ఎం. అరుణ కుమారి (గుడివాడ)